

Co je to nouzový stav a jaké má dopady?

čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů a § 5 a násl. zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Nouzový stav je reakcí na živelní, ekologickou nebo průmyslovou havárii či jiné nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožuje životy, zdraví, majetkové hodnoty nebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Vyhlásit nouzový stav může vláda, případně při nutnosti rychlé reakce je k tomuto oprávněn i předseda vlády.

Vláda ve svém rozhodnutí musí uvést důvody, dobu trvání a rovněž i vymezit území, na které se vyhlášení nouzového stavu vztahuje. Současně je povinna uvést, která práva a v jakém rozsahu jsou omezovány a jaké povinnosti se ukládají.

Oprávnění vlády v omezování práv a svobod jsou poměrně rozsáhlá, může omezit následující práva,

- nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí při evakuaci osoby z místa, na kterém je bezprostředně ohrožena na životě nebo zdraví,
- vlastnické a užívací právo právnických a fyzických osob k majetku,
- svobodu pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací,
- právo pokojně se shromažďovat, ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací,
- právo provozovat podnikatelskou činnost, která by ohrožovala prováděná krizová opatření nebo narušovala, popřípadě znemožňovala jejich provádění,
- právo na stávkou, pokud by tato stávka vedla k narušení, případně znemožnění záchranných a likvidačních prací.

Současně je vláda oprávněna nařídit evakuaci osob a majetku, zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob, ukládání pracovních povinností, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky. Krizový zákon obsahuje ještě celou řadu oprávnění vlády, nicméně veškerá omezení, která vláda v rámci vyhlášení nouzového stavu činí, musí být specifikována právě v daném rozhodnutí.

- **21 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů**

Mají obce v souvislosti s nouzovým stavem nějaké povinnosti?

Možné povinnosti obcí nebo jejich orgánů stanovuje krizový zákon. Starosta obce při vyhlášení nouzového stavu zajišťuje primárně varování a informování osob před hrozícím nebezpečím, nařizování a organizování evakuace osob, zajištění organizace dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace. Pokud starosta obce neplní v době nouzového stavu úkoly stanovené krizovým zákonem, může hejtmán převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje.

Při vyhlášení nouzového stavu současně starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce. Je-li nezbytné za tímto účelem vydat nařízení obce, je obec oprávněna vydat nařízení obce, které nabývá účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce obecního rozhlasu. Nařízení je zveřejňováno též jinými způsoby – např. místním rozhlasem či prostřednictvím hromadných informačních prostředků.

Náklady, které obec vynaloží na provedení krizových opatření, jsou hrazeny z obecního rozpočtu.

Nosek Miroslav
starosta města Miletín